

Farské zvesti

Časopis Gréckokatolíckej farnosti
Zosnutia Presvätej Bohorodičky
v Humennom

Ročník: 16. Rok: 2023 Číslo: 20.

Vydané pre vnútornú potrebu farnosti

Najlepšou duchovnou pomocou zosnulým je slávenie Eucharistie (z myšlienok pápeža Františka)

Slávnosť všetkých svätých a dušičkové obdobie sú dve slávenia navzájom vnútorne prepojené, tak ako radosť a slzy nachádzajú v Ježišovi syntézu, ktorá je základom našej viery a našej nádeje. Na jednej strane sa totiž Cirkev putujúca dejinami raduje z príhovoru svätých a blahoslavených, ktorí ju podopierajú v poslaní ohlasovať evanjelium, na druhej strane tak ako Ježiš zdieľa plač tých, čo trpia odlúčením svojich drahých, a tak ako on a vďaka nemu dáva zaznieť vďaka voči Otcovi, ktorý nás vyslobodil spod vlády hriechy a smrti.

Včera a dnes mnohí prichádzajú navštíviť cintorín, ktorý, ako to prezrádza

samotné slovo, je „miestom odpočinku“, v očakávaní definitívneho prebudenia. Je krásne pomyslieť na to, že to bude samotný Ježiš, kto nás prebudí. Sám Ježiš zjavil, že smrť tela je ako sen, z ktorého nás on prebúdzá.

S touto vierou sa pristavujeme – aspoň duchovne – pri hrobách našich drahých, ktorí nás mali radi a prejavili nám dobro.

Tradícia Cirkvi vždy povzbudzovala modliť sa za zosnulých, osobitne obetovať za nich eucharistické slávenie: toto je najlepšia duchovná pomoc, akú môžeme dať ich dušiam, osobitne tým najviac zabudnutým. Základ modlitby za zosnulých spočíva v spoločenstve

Tajomného tela. Spomienka na zosnulých, starostlivosť o hroby a modlitby príhovoru za duše zosnulých sú svedectvom o dôverujúcej nádeji, zakorenenej v istote, že smrť nie je posledným slovom o ľudskom údele, pretože človek je určený pre život bez hraníc, ktorý má svoj koreň a svoje naplnenie v Bohu. Obráťme sa k Bohu touto modlitbou:

«Nekonečne milosrdný Bože, zverujeme tvojej nesmiernej добрote tých, ktorí zanechali tento svet a odišli do večnosti, kde očakávaš celé ľudstvo, vykúpené drahocennou krvou Krista, tvojho Syna, ktorý zomrel, aby nás vykúpil z našich hriechov. Nehľad, Pane, na toľké ľudské biedy, úbohosti a slabosti, keď sa postavíme pred tvoj súd, aby bolo rozhodnuté o našom šťastí alebo odsúdení.

Obráť k nám tvoj pohľad zľutovania, ktoré sa rodí z nežnosti tvojho srdca, a pomôž nám kráčať po ceste úplného očistenia. Žiadne z tvojich detí nech sa nezatrúti vo večnom ohni pekla, kde už nebude možná ľútosť. Zverujeme ti, Pane, duše našich drahých, tých osôb, ktoré zomreli bez sviatostnej posily,

alebo nemali príležitosť oľutovať ani na konci svojho života. Nech sa nikto nemusí báť stretnutia s tebou, po pozemskom putovaní, v nádeji, že bude prijatý do náručia tvojho nekonečného milosrdenstva. Sestra telesná smrť nech nás nájde bdelych v modlitbe a naplnených všetkým dobrom vykonaným počas nášho krátkeho či dlhého života.

foto: SpC-Vaticán

Pane, nech nás na tejto zemi nič neodlúči od teba, ale nech nás všetko a všetci podporujú vo vrúcnej túžbe odpočívať spokojne a večne u tebe. Amen» (P. Antonio Rungi, pasionista: Modlitba za zosnulých).

S touto vierou v najvyšší údel človeka sa obráťme k Panne Márii, ktorá pretrpela pod krížom drámu Kristovej smrti a neskôr mala účasť na radosti z jeho zmŕtvychvstania. Nech nám tá, ktorá je Bránou do neba, pomáha lepšie chápať hodnotu modlitby za zosnulých. Oni sú nám blízki! Nech nás podopiera v každodennom putovaní na zemi a nech nám pomáha nikdy nestrácať z očí definitívny cieľ života, ktorým je raj. A s touto nádejou, ktorá nikdy nesklame, kráčajme vpred!

Prečo sa modlíme za zosnulých?

(historicko-teologický pohľad)

Už ste sa niekedy zamýšľali nad tým, prečo sa vlastne modlíme za zosnulých? Čo nás k tomu vedie?

Modliť sa za zosnulých je prastará obyčaj. Už aj Židia konali modlitby a obety za zosnulých. Napr. Júda Machabejský poslal do Jeruzalema dvetisíc drachiem striebra, aby sa v chráme konali modlitby a obety za odpustenie hriechov tých, ktorí padli v bitkách s pohanmi (Mach 2, 43-46).

Aj Ježiš Kristus sa počas svojho života na zemi vyjadril v podobnom duchu – zmieriť sa už počas cesty pred súd, aby nás sudca nevrhol do väzenia odpykať si celú dlžobu (Mt 5, 25-26; Lk 12, 58-59). Tiež hovorí o hriechoch, ktoré sa neodpustia ani v tomto veku a ani v budúcom (Mt 12, 31-32). Zároveň Ježiš, ktorý sám je Vzkriesenie a Život, výslovne prisľúbil večný život: „Kto verí vo mňa, bude žiť, aj keď umrie.“ (Jn 11, 25)

Sv. Pavol vo svojom Prvom liste Korinťanom zase píše: „...dielo každého vyjde najavo. Ten deň to ukáže, lebo sa zjaví v ohni a oheň preskúša dielo každého, aké je. Čie dielo, ktoré naň postavil, zostane, ten dostane odmenu. Čie dielo zhorí, ten utrpí škodu, on sa

však zachráni, ale tak ako cez oheň.“ (1 Kor 3,13-15).

Už raná Cirkev si osvojila prax modlitieb za zosnulých. V 3. storočí po Kristovi Tertulián píše o kresťanoch, ktorí sa modlia za svojich blízkych zosnulých.

V liturgii svätého Jána Zlatoústeho (4.-5. st.) sa objavuje modlitba: „*Modlime sa taktiež za odpočinutie duší zosnulých služobníkov Božích a za odpustenie všetkých ich hriechov, úmyselných aj neúmyselných.*“

Druhý vatikánsky koncil (1962-1965) pripomína dôležitosť modlitby za zosnulých, osobitne dôležitosť eucharistického slávenia: toto je tá najlepšia duchovná pomoc, akú možno dať duším zosnulých. Základ modlitby za zosnulých spočíva v spoločenstve Tajomného Tela: „*Putujúca Cirkev uznala bez váhania spoločenstvo celého tajomného Kristovho tela, a preto už od raných dôb kresťanského náboženstva prechovávala úctu k zosnulým a obetovala za nich modlitby*“ (konštitúcia Lumen Gentium, 50)

Cirkev nás pozýva k spomienke na všetkých zosnulých pre nádej vzkriesenia a večného života. Cirkev nás teda už od

prvopočiatku pozýva k spomienke na všetkých zosnulých pre nádej vzkriesenia a večného života. V modlitbách za zosnulých prosíme Boha, aby im dal večný odpočinok, keďže podľa Písma vstúpiť do Božieho odpočinku znamená pripojiť sa k Bohu vo večnom živote šťastia. (Hebr 4, 3-11; Zj 14, 13) Svätý Ambróz to vysvetľuje slovami: „*Je to veľký odpočinok, ktorý napĺňa modlitbu živých, ide o najskvelejší prísľub.*“ (Chváloreč na Teodóza, 37).

Modliac sa za nich, stretávame sa s nimi v Kristovi, ktorý je Láskou a ktorý prekonáva smrť, ktorá je konečným víťazstvom rozdelenia a nelásky. U Krista niet rozdielu medzi živými a zosnulými, pretože v ňom sú všetci živí.

Treba si uvedomiť, že každá modlitba za zomrelých prehľbuje aj našu osobnú vieru vo večný život. Nemôžem sa totiž napr. modliť za zomrelého otca a neposilňovať pri tom svoju vieru v to, že sa s ním stretnem, že on žije a čaká na mňa. Táto modlitba vtláča dnešnému dňu, mojej práci, odpočinku, každej hodine, znak večnosti. Modlitba za zomrelých nedovoľuje človeku, aby sa uzavrel len do dočasného sveta.

Modlitba za zosnulých nie je iba dobrým skutkom voči zosnulým, ale je to tiež znovuobjavenie sveta, ktorý zomiera a je mŕtvy. Pre každého z nás sa táto brána do života otvorila pri našom krste, keď sme zomreli starému človeku a obliekli sme si nového. Svätý Pavol hovorí: „*ved' ste zomreli a váš život je s Kristom ukrytý v Bohu.*“ (Kol 3, 3)

Cirkev od začiatku spomína na svojich zomrelých a spájala túto spomienku aj s prosbou, aby sme si my žijúci zaslúžili raz účasť na večnom živote.

Zapaľovanie sviečok na hrobch je symbolom večného svetla, ktoré svieti dušiam veriacich.

Zapaľujeme ich na pamiatku tých, čo už nie sú medzi nami. Sviečky sa týmto stávajú aj akoby poslami spomienok na našich zosnulých.

Spomienka na zosnulých nech nie je iba nejakou ľudskou spomienkou, spojenou so zapaľovaním sviečok a kladením kvetov, ale nech je najmä časom modlitby za našich zosnulých, aby sme či už súkromnou alebo spoločnou modlitbou vyprosili pre nich dosiahnutie trvalého nebeského stavu.

Liturgický program

Liturgický program po 23. nedeli po Päťdesiatnici

od 06.11. do 12.11. 2023

Pondelok 06.11.	Sv. Pavol Vyznávač, konštantínopolský arcibiskup	06:30 sv. lit. (csl.) † Anna, Štefan
		18:00 sv. lit. (slov.) 1. † Anna, Ján, Gabriel 2. † Anna, Anna, Juraj, Štefan, Vladislav
Utorok 07.11.	Tridsiati traja sv. mučeníci z Melitíny	06:30 sv. lit. (csl.) † Helena, Pavol, Peter
		18:00 sv. lit. (slov.) 1. † Slavomír (panychída) 2. † Štefan, Helena, Štefan, Mária
Streda 08.11.	Zhromaždenie k veľ'vojevodecovi Michalovi	07:30 sv. lit. (csl.) * Jozef
		18:00 sv. lit. (slov.) * Anna - Mária
Štvrtok 09.11.	Prepodobná matka Matróna Prepodobná Teoktista	06:30 sv. lit. (csl.) † Štefan, Michal, Anna...
		18:00 sv. lit. (slov.) † Michal, Daniela, Anna...
Piatok 10.11.	Sv. apoštoli Erast, Olympas, Rodión a společníci zdžanlivosť od mäsa	06:30 sv. lit. (csl.) * Valér s rod.
		18:00 sv. lit. (slov.) 1. † Jozef (panychída) 2. † Ján, Ondrej, Zuzana, Ján
Sobota 11.11.	Prep. otec a vyznávač Teodor Studitský	07:00 sv. lit. (csl.) † Ján (panychída)
		18:00 sv. lit. (slov.) † Anna, Michal, Miroslav
Nedeľa 12.11.	23. nedeľa po Päťdesiatnici Sv. hieromučeník Jozafát, polocký arcibiskup hl. 7 Zbierka: Seminár	07:30 sv. lit. (slov.) * Anna, Cyril, Ema
		09:00 sv. lit. (csl.) * za farnosť
		11:00 sv. lit. (slov.) * Peter, Gabriela, Gabriela, Ivana, Marianna
		17:15 Večiereň
		18:00 sv. lit. (slov.) * Martin, Mária

Liturgický program

Liturgický program po 24. nedeli po Päťdesiatnici od 13.11. do 19.11. 2023

Pondelok 13.11.	Sv. Ján Zlatoústý, konštantínopolský arcibiskup	06:30 sv. lit. (csl.) † Ján, Helena
		18:00 sv. lit. (slov.) * Dušan
Utorok 14.11.	Sv. apoštol Filip	06:30 sv. lit. (csl.) † František, Jozef, Pavol...
		18:00 sv. lit. (slov.) † Ondrej, Zuzana
Streda 15.11.	Sv. mučeníci a vyznávači Gurias, Samónas a Habib začiatok Filipovky	07:30 sv. lit. (csl.) † Mária, Peter, Anna...
		18:00 sv. lit. (slov.) 1. † Božena 2. † Zuzana, Mikuláš
Štvrtok 16.11.	Sv. apoštol a evanjelista Matúš	06:30 sv. lit. (csl.) * Jozef, Mária
		18:00 sv. lit. (slov.) 1. † Michal (panychída) 2. † z rod. Demjanovej, Pavcovej...
Piatok 17.11.	Sv. Gregor Divotvorca, neocézarejský biskup zdžanlivosť od mäsa	07:30 sv. lit. (csl.) 1. † Anna (panychída) 2. † Alžbeta a ost. z rodiny
		18:00 sv. lit. (slov.) † Anna
Sobota 18.11.	Sv. muč. Platón a Roman	07:00 sv. lit. (csl.) † Jozef, Štefan... (panychída)
		18:00 sv. lit. (slov.) † Vladimír, Anastázia...
Nedeľa 19.11.	25. nedeľa po Päťdesiatnici Sv. prorok Abdiáš Sv. mučeník Barlaam hl. 8	07:30 sv. lit. (slov.) * Dušan s rod.
		09:00 sv. lit. (csl.) * za farnosť
		11:00 sv. lit. (slov.) * Branislav, Miroslava s rod.
		17:15 Večiereň
		18:00 sv. lit. (slov.) * Ján, Mária...

...dušičkové obdobie...

(čas modlitby a spomienky na našich zosnulých)

„Dušičkové obdobie“ je časom modlitby a spomienky na našich zosnulých, v spojení aj s návštevou cintorína a zapálením sviečok.

Kresťanská viera nám dovoľuje robiť dobre aj tým, ktorí už odišli z tohto sveta. Milovali sme ich, milujeme ich aj naďalej, túžime stretnúť sa s nimi, aby sme mohli žiť v tejto láske večne. Chceme, aby boli spasení, preto prosíme Boha, aby ich prijal do svojho Kráľovstva.

V modlitbách za zosnulých prosíme Boha, aby pamätal na tých, ktorých spomíname a pamätáme na nich, pretože ich milujeme. Modliac sa za nich, stretávame sa s nimi v Kristovi, ktorý je Láskou a ktorý prekonáva smrť, ktorá je konečným víťazstvom rozdelenia a nelásky. U Krista niet rozdielu medzi živými a zosnulými, pretože v ňom sú všetci živí.

V modlitbe Vyznania viery sa modlíme, že veríme vo vzkriesenie mŕtvych a v život budúceho veku. Ježiš Kristus, ktorý sám je Vzkriesenie a Život, nám výslovne prisľúbil večný život: „Kto verí vo mňa, bude žiť, aj keď umrie.“ (Jn 11, 25) A ako hovorí apoštol Pavol, smrť je posledný nepriateľ, ktorá bola definitívne zničená Pánovou smrťou. A za

to máme vzdávať vďaky Otcovi, ktorý nám dal víťazstvo skrze svojho Syna Ježiša Krista vo Svätom Duchu. (porov. 1 Kor 15, 54-56)

V dňoch od 1. do 8. novembra je možné získať úplné odpustky (odpustenie časného trestu pred Bohom za hriechy, ktoré sú už odpustené, čo sa týka viny) pre duše verných zosnulých v očistci, pri splnení týchto **podmienok**:

- nábožne navštíviť chrám alebo kaplnku (iba pre 2. november)
- nábožne navštíviť cintorín raz denne (od 1. do 8. novembra)
- prijať Sviatosť zmierenia a pokánia
- pristúpiť k Eucharistii (sv. prijímaniu)
- pomodliť sa na úmysel Sv. otca
- počas týchto dní treba vylúčiť akúkoľvek pripútanosť k hriechu.

„Spomienka na zosnulých, starostlivosť o hroby a modlitby príhovoru za duše zosnulých sú svedectvom o dôverujúcej nádeji, zakorenenej v istote, že smrť nie je posledným slovom o ľudskom údele, pretože človek je určený pre život bez hraníc, ktorý má svoj koreň a svoje naplnenie v Bohu.“

(pápež František)

Nemáme čas?!

(príbehy a myšlienky na rozjímanie)

Wilhelm Busch spomína tento príklad:

Jedna loď sa potápala. Cez chodby beží steward a reve:

„Všetci na palubu! Loď sa potápa!“

Beží aj okolo kuchyne. Kuchár tu úplne pokojne pečie kurčatá a hovorí:

„Musím si najprv splniť svoju povinnosť!“ – a pečie kurčatá.

A tak sa aj s kurčatami utopil.

Tak nám pripadá dnešný človek. Ježiš? Neaktuálne! Viera? Nezaujíma ma! Smrť? Ešte mám čas!

Tak ide svet bez Ježiša. Do zatratenia.

Ani oko nevidelo

Keď mal byť francúzsky kráľ Ľudovít pokrstený, vošiel do chrámu, ktorý bol nádherne vyzdobený, bol veľmi okúzlený jeho krásou. Zvolal: „Zaiste toto je to nebo, o ktorom som počul.“

„A veru nie“, odpovedal mu biskup. „Toto je iba predsieň.“

„Predsieň? A čo potom bude to, čo Pán Ježiš predpovedal a prisľúbil apoštolom?“

Nebo nie je zadarmo

V knihe *Plná slávy* od anglického spisovateľa B. Marschala hovorí kanonik Dulfy toto: „Nemyslíme si, že sa raz prebudíme a budeme v nebi!“

Nebo to nie je niečo, čo sa dáva zadarmo.

Musíme byť ochotní niečo za neho zaplatiť.

Volanie do Božieho kráľovstva

Malý chlapček púšťal šarkana. Počasie bolo na to ako stvorené. Šarkan stúpал, až nakoniec úplne zmizol v mrakoch. Len motúzok naznačoval, kde sa nachádza. Vtom chlapčeka oslovil starší pán: „Čo to robíš?“

„Púšťam šarkana,“ odpovedal.

„Tak teda púšťaš šarkana,“ zadivil sa pán. „A si si istý, že ti neuleteli? Ved' ho vôbec nevidíš!“

„Neuleteli mi!“ – odpovedal chlapček s istotou. – „Hoci ho nevidím, predsa len každú chvíľu cítim, ako má ťahá. Motúzok je napnutý. Preto celkom určite viem, že je stále tam hore.“

Ani my nevidíme realitu Božieho kráľovstva, ale istotou o jeho existencii nám dáva to tiché a jemné Božie ťahanie, ktorým chce Boh pripútať každého jedného z nás k sebe.